

Afyon Kocatepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İdare Hukuku I Dersi
Pratik Çalışması II

Kurgusal Olay

(X) İli Sınırları içerisinde yer alan ve yeni iskân nedeniyle oluşturulan yerleşim yerinin nüfusunun 5.000'in çok üzerine çıkması sonrasında 30.02.2019 tarih ve 0101sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 00100 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile ilk yapılacak yerel seçimlerden itibaren geçerli olmak üzere YENİYURT belde belediyesi kurulmuştur. 31.03.2019 tarihli yerel seçimlerde, (A) YeniYurt Belediye Başkanı olarak seçilmiştir.

YeniYurt belediye başkanı (A) temmuz ayında bir aylık izin kullanmış ve bu süre zarfında belediye başkanlığı görevini vekâleten meclis üyesi (B) bırakmıştır. Belediye Başkanı (A) yapmış olduğu vekâleten görevlendirmede (B)'nin Belediye Meclisi toplantılarına başkanlık etmemesini istememiştir. Meclis birinci başkanvekili (C)'nin itirazlarına rağmen (B) başkanlığında toplanan YeniYurt belediye meclisi, geçimini dilencilik yaparak sürdüren (D)'nin yapılan denetimler sırasında üzerinden çıkan ve zabıta tarafından el koyulan 5.000 TL'nin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine ve (E)'ye ait lokanta faaliyet konulu işyerinin, işyeri açma ve çalışma ruhsatının iptal edilmesine karar vermiştir.

Belediye Başkanı (A) hakkında haziran ayında gerçekleşen ihalelerde yolsuzluk yaptığı iddiasıyla ceza soruşturması açılmıştır. Hakkında açılan ceza soruşturması dolayısıyla (A) soruşturma ve kovuşturma süresince ve kesin karara kadar İşleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılmış ve yerine (X) ili Vali Yardımcısı (F) Belediye Başkan Vekili olarak görevlendirilmiştir.

Sorular

1. Olayda geçen idareleri tespit ederek T.C. İdari Teşkilatı içerisindeki yerini belirtiniz.
2. Olayda geçen idari işlemleri tespit ederek, nitelendiriniz. Her bir idari işlemin unsurlarını belirtiniz.
3. Olayda geçen idari işlemlerde bazı hukuka aykırılıklar vardır. Bu hukuka aykırılıkları (sakatlıkları) tek tek bulunuz. Her aykırılığın (sakatlığın) hukukî tavsifini (vasıflandırmasını, nitelendirmesini) yapınız. Hukuka aykırı olduğunuz işlem neden hukuka aykırıdır? Bu işlem, hangi unsuru bakımından, nasıl hukuka aykırıdır (sakattır)? Bu hukuka aykırılığa (sakatlığa) idare hukukunda ne isim verilir?
4. İçişleri Bakanının Belediye başkanı üzerinde kullandığı yetkinin hukuki niteliği nedir? Kullanılan yetkiyi görevden uzaklaştırma ile yerine atama açısından değerlendirerek yerinden yönetim ilkesi kapsamında tartışınız.

İlgili Mevzuat

5393 sayılı Belediye Kanunu İlgili Maddeleri

Kuruluş

Madde 4- Nüfusu 5.000 ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir. İl ve ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunludur.

İçme ve kullanma suyu havzaları ile sit ve diğer koruma alanlarında ve meskûn sahası kurulu bir belediyenin sınırlarına 5.000 metreden daha yakın olan yerleşim yerlerinde belediye kurulamaz.

.....

Yeni iskân nedeniyle oluşturulan ve nüfusu 5.000 ve üzerinde olan herhangi bir yerleşim yerinde, Cumhurbaşkanlığı kararı ile belediye kurulabilir.

Belediyenin yetkileri ve imtiyazları

Madde 15- Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:

- c) Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.

.....

Başkanlık divanı

Madde 19-

Meclise belediye başkanı, katılmaması durumunda meclis birinci başkan vekili, onun da katılmaması durumunda ikinci başkan vekili başkanlık eder. Ancak yıllık faaliyet raporunun görüşüldüğü meclis toplantısı meclis başkan vekilinin başkanlığında yapılır.

Encümenin görev ve yetkileri

Madde 34- Belediye encümeninin görev ve yetkileri şunlardır:

e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.

.....

i) Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek.

Belediye başkanının görev ve yetkileri

Madde 38- Belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

p) Kanunlarla belediyeye verilen ve belediye meclisi veya belediye encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

Başkan vekili

Madde 40- Belediye başkanı izin, hastalık veya başka bir sebeple görev başında bulunmadığı hâllerde, bu süre içinde kendisine vekâlet etmek üzere, belediye meclisi üyeleri arasından birini başkan vekili olarak görevlendirir.

Başkan vekili, başkanın yetkilerine sahiptir

Belediye başkanlığının boşalması hâlinde yapılacak işlemler

Madde 45- Belediye başkanlığının herhangi bir nedenle boşalması durumunda, vali tarafından belediye meclisinin on gün içinde toplanması sağlanır. Meclis, birinci başkan vekilinin, onun bulunmaması durumunda ikinci başkan vekilinin, onun da bulunmaması durumunda en yaşlı üyenin başkanlığında toplanarak;

a) Belediye başkanlığının boşalması veya seçim dönemini aşacak biçimde kamu hizmetinden yasaklanma cezasının verilmiş olması durumunda bir başkan,

b) Başkanın görevden uzaklaştırılması, tutuklanması veya seçim dönemini aşmayacak biçimde kamu hizmetinden yasaklama cezası alması durumunda bir başkan vekili,

Seçer.

(Ek fıkra: 15/8/2016-KHK-674/38 md.; Aynen Kabul: 10/11/2016-6758/34 md.) Ancak, belediye başkanı veya başkan vekili ya da meclis üyesinin terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle görevden uzaklaştırılması veya tutuklanması ya da kamu hizmetinden yasaklanması veya başkanlık sıfatı veya meclis üyeliğinin sona ermesi hallerinde 46 ncı maddedeki makamlarca belediye başkanı veya başkan vekili ya da meclis üyesi görevlendirilir. Görevlendirilecek kişinin seçilme yeterliğine sahip olması şarttır. Görevden uzaklaştırılan veya tutuklanan belediye meclisi üyesinin istifa etmesi halinde de bu fıkra hükümleri uygulanır. Bu fıkra gereğince belediye başkanı veya başkan vekili görevlendirilen belediyelerde bütçe ve muhasebe iş ve işlemleri valilik onayı ile defterdarlığa veya mal müdürlüğüne gördürülebilir. Bu belediyelerde belediye meclisi, başkanın çağrısı olmadıkça toplanamaz. Meclisin, encümenin ve komisyonların görev ve yetkileri 31 inci maddede belirtilen encümen üyeleri tarafından yürütülür.

.....

Belediye başkanı görevlendirilmesi

Madde 46- Belediye başkanlığının herhangi bir nedenle boşalması ve yeni belediye başkanı veya başkan vekili seçiminin yapılamaması durumunda, seçim yapılmaya kadar belediye başkanlığına büyükşehir ve il belediyelerinde İçişleri Bakanı, diğer belediyelerde vali tarafından görevlendirme yapılır. Görevlendirilecek kişinin belediye başkanı seçilme yeterliğine sahip olması şarttır.

Görevden uzaklaştırma

Madde 47- Görevleriyle ilgili bir suç nedeniyle haklarında soruşturma veya kovuşturma açılan belediye organları veya bu organların üyeleri, kesin hükme kadar İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilir.

.....

5326 sayılı Kabahatler Kanunu

Dilencilik

Madde 33 - (1) Dilencilik yapan kişiye, elli Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ayrıca, dilencilikten elde edilen gelire elkonularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilir.

(2) Bu kabahat dolayısıyla idarî para cezasına ve elkoymaya kolluk veya belediye zabıta görevlileri, mülkiyetin kamuya geçirilmesine mülkî amir veya belediye encümeni karar verir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik

İşyeri açılması

Madde 6- Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz.

İşyeri ruhsatları yetkili idarelerin en üst amiri veya görevlendireceği yetkili tarafından bu Yönetmelikte öngörülen sürede imzalanır....